

Smaken av Grimstad AS
Bergemoveien 42
4886 Grimstad

Arendal, 09.04.2025

Deres ref.:
Olaf Grimsmo

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/3590

Saksbehandler:
Vegard Omestad Berntsen

Rapport etter tilsyn ved Smaken av Grimstad AS

Kontrollnummer: 2025.013.I.SFAG

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Smaken av Grimstad AS (med virksomhetsnummer: 971695706) den 02.04.2025.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Vedtak om gebyr
- Del 4: Informasjon om tilsynet og rapporten

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som må rettes snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten mangler et program for utslippskontroll og skriftlige rutiner for renseanlegget.
- Avvik 2: Overvann ledes til renseanlegget og kan forårsake fortykning av prosessavløpsvannet.
- Avvik 3: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke iht. til lowerket.
- Avvik 4: Virksomheten har forårsaket forurensning i området, som kan forårsake forurensende utslipp.
- Avvik 5: Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.
- Avvik 6: Virksomheten kunne ikke fremvise et system for energiledelse.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov og Smaken av Grimstad AS må snarest rette opp i avvikene. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet **innen 30.05.2025**.

Statsforvalteren påpeker anmerkning

Vi har følgende anmerkning:

Anmerkning 1: Virksomhetens registrering av avvik bør forbedres.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Smaken av Grimstad AS må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet. Se del 3 for vedtak og informasjon om klagemulighet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfagpost@statsforvalteren.no ved Vegard Omestad Berntsen. Merk svaret med saksnummer 2017/3590 og tilsynsnummer 2025.013.I.SFAG.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Denne delen beskriver funnene fra tilsynet. Funnene er delt inn i avvik og anmerkninger.

Avvik 1: Virksomheten mangler et program for utslippskontroll og skriftlige rutiner for renseanlegget.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 10.4 *Program for utslippskontroll*.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd punkt 6 og 7.

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen skal Smaken av Grimstad AS ha et program for utslippskontroll som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll. I programmet skal virksomheten redegjøre for de kartlagte utslippene, gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene. Programmet skal bl.a. inneholde en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, beskrivelse av måltrinnene, måleutstyr og frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering. Programmet skal også inneholde en begrunnelse for valgte prøvetakingstidspunkter, prøvetakingsmetodikk og en beskrivelse av valgte metoder.

Internkontrollforskriften § 5 beskriver hva virksomhetens interkontroll skal omfatte og hva som skal foreligge skriftlig. Blant annet skal virksomheter ha et system for å kartlegge og vurdere risiko, og deretter utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette skal dokumenteres skriftlig og det skal foreligge rutiner som sikrer gjennomføringen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomheten spurt om å fremvise et program for utslippskontroll. Smaken av Grimstad AS har et måleprogram for utslipp fra renseanlegget, men dette var ikke oppdatert med den nye utslippstillatelsen og inkluderer ikke punktene det er satt krav om i tillatelsenes punkt 10.4. Virksomheten kunne ikke fremvise et program for utslippskontroll, men informerte om at dette var under arbeid.

Smaken av Grimstad AS har et eget renseanlegg for prosessavløpsvannet fra fabrikken. Biowater Technology AS har levert renseanlegget, og Guard Automation AS har driftet det de siste årene. Virksomheten har nylig kjøpt ut renseanlegget og vil nå stå for driften selv. Virksomheten kunne ikke fremvise en skriftlig rutine for renseanlegget, men informerte om at også et dette var under utarbeidelse.

Avvik 2: Overvann ledes til renseanlegget og kan forårsake fortykning av prosessavløpsvannet.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 3.1 *Utslippsbegrensninger*.

Beskrivelse av krav

I virksomhetens tillatelse settes det grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger. Utslippsbegrensningene gjelder for ufortynnet prosessavløpsvann.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under befaring ble det observert en avløpsrenne på uteområdet (bilde 1). Vi fikk opplyst at denne var tilkoblet renseanlegget. Overvann vil derfor kunne fortykke prosessavløpsvannet fra fabrikken når dette føres til samme tank i renseanlegget. Måling og prøvetaking av prosessavløpsvannet gjennomføres i renseanlegget, og resultatene kan derfor være påvirket av fortykningen. Prosessavløpsvannet føres videre inn på kommunalt avløpsanlegg.

Utslippsgrenseverdiene i tillatelsen er gitt for ufortynnet prosessavløpsvann. Ved å føre overvann inn i renseanlegget, vil prosessavløpsvannet fortyknes og påvirke konsentrasjonene av regulerte parametere i påslippet til kommunalt nett. Måleresultatene vil dermed ikke bli representative for virksomhetens utslipp av prosessavløpsvann og ikke sammenlignbare med utslippsgrenseverdiene i tillatelsen.

Bilde 1: Viser avløpsrennen på uteområdet. Foto: Statsforvalteren i Agder.

Avvik 3: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke iht. loverket.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 9.2 *Håndtering av avfall*.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-2, 11-5, 11-8 og 11-12.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd punkt 7.

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften kapittel 11 har som mål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke medfører forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette. Vedlegg 1 i kapittel 11 gir nærmere bestemmelser for hva som menes som farlig avfall, og virksomheter er selv ansvarlig for å vurdere om avfallet omfattes av disse bestemmelsene.

Forskriften stiller også krav til forsvarlig håndtering og oppbevaring. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall, og ulike typer farlig avfall skal ikke blandes sammen dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for videre håndtering av avfallet. Farlig avfall skal leveres til lovlig mottak minst én gang per år når den totale mengden overstiger 1 kg, skal deklarerer. Den som leverer avfallet er selv ansvarlig for informasjonen i deklarasjonen, selv om en har gitt mottaker lov til å deklarerer på vegne av seg.

Når det gjelder elektrisk avfall, er det avfall som inneholder farlige og skadelige stoffer, og skal derav håndteres slik at det ikke oppstår fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr, og slik at muligheten for gjenvinning eller utsortering av komponenter ikke forringes. Lagringen skal være sikret mot ytre påvirkninger.

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheter sørge for å ha tilgjengelig kunnskap i HMS-arbeidet, herunder å vite hva som er å regne for farlig avfall, og ha rutiner som sikrer forsvarlig håndtering, deklarerer og årlig levering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

a) Avfallsrutiner og identifisering av farlig avfall

Smaken av Grimstad AS har en skriftlig oversikt over enkelte avfallsfraksjoner. Oversikten var derimot mangelfull, og flere typer farlig avfall slik som kjemikalierester og spillolje var ikke nevnt. Virksomheten mangler også en skriftlig avfallsrutine for håndtering, oppbevaring, levering og deklarerer av farlig avfall. Det var heller ikke kartlagt hvorvidt tom emballasje og kjemikalierester er farlig avfall, f.eks. ved å sjekke punkt 13 i sikkerhetsdatabladene, jf. punkt b).

b) Lagring og merking

Virksomhetens har en egen låst sorteringscontainer for farlig avfall på uteområdet. Ulike avfallsfraksjoner var merket i containeren, men lagringen fremsto rotete og samsvarte ikke med merkingen. Det var i tillegg flere dunker og metallfat som ikke var merket.

Videre ble det observert flere paller med EE-avfall ved siden av containeren, uten sikring mot ytre påvirkninger (bilde 2). Virksomheten oppgav at avfallet stammet fra opprydding i fabrikken.

På uteområdet har virksomheten lagret flere tomme plastkanner fra diverse kjemikalier (bilde 3). Plastkannene var lagret som hardplast. Virksomheten hadde derimot ikke sjekket punkt 13 i sikkerhetsdatabladene for å kartlegge om kjemikalierester og tom emballasje skal håndteres i henhold til regelverket for farlig avfall, jf. punkt a). Sikkerhetsdatabladet for ett av kjemikaliene viste at tom emballasjen skal klassifiseres som farlig avfall.

Bilde 2 og 3: Viser lagring av EE-avfall og tom emballasje på baksiden av virksomhetens bygg. Foto: Statsforvalteren i Agder.

c) Årlig levering og deklarerer

I følge Avfallsdeklarerer.no, myndighetenes løsning for deklarerer av farlig avfall, har Smaken av Grimstad AS deklarerer farlig avfall de siste årene bortsett fra 2021 og 2022. Virksomheten hadde kjennskap til avfallsdeklarerer.no og har en ansvarlig for følge opp kontoen. Det innebærer å kontrollere om opplysningene tilhørende en deklarasjon stemmer med det som faktisk er levert, eller følge med på eventuelle tilbakemeldinger eller feilmeldinger fra avfallsmottak.

Avvik 4: Virksomheten har forårsaket forsøpling i området, som kan forårsake forurensende utslipp.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 9 *Avfall*.
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7 og 28.

Beskrivelse av krav

Smaken av Grimstad AS plikter å sørge for at all håndtering av avfall skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. Biologisk avfall som oppstår i forbindelse med produksjonen skal lagres slik at det ikke medfører luktulemper eller forurensende avrenning.

I henhold til forurensningsloven § 7 må ingen ha, gjøre noe eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig eller har tillatelse til det. Ingen må etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under befaring ble det observert plast og annet avfall på avveie i området bak avfallssorteringen (bilde 4). I tillegg ble det observert betongmasser fra riving av en betongtank (bilde 5). Det var ikke gjennomført en basiskarakterisering av massene og innholdet var derfor ukjent. Betongmasser kan inneholde flere skadelige stoffer for helse og miljø, som bl.a. tungmetaller, PCB, olje og kjemikalier. Avrenning fra betongmasser kan derfor forurense grunnvann, overflatevann og jord.

Det ble også observert en del biologisk avfall i form av poteter ved siden av betongmassene. Potetene var lagret rett på bakken, uten tiltak for å hindre luktulemper og forurensende avrenning.

Bilde 4 og 5: Viser diverse avfall, betongmasser og poteter på virksomhetens uteområde. Foto: Statsforvalteren i Agder.

Avvik 5: Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 12.1 *Miljørisikoanalyse*.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd punkt 6.

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen skal Smaken av Grimstad AS gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Smaken av Grimstad AS informerte om at det annethvert år gjennomføres risikovurderinger for flere ulike hendelser ved virksomheten. Disse vurderingene var imidlertid mangelfulle når det gjaldt ytre miljø, og farlig avfall var blant annet ikke inkludert. Eksempelvis ble det observert et sluk i et rom i kjelleren hvor enkelte kjemikalier ble oppbevart på oppsamlingskar. Virksomheten informerte om at sluket førte rett til grunnvannet, men faren for avrenning fra kjemikaliene var ikke tatt med i risikovurderingen.

Avvik 6: Virksomheten kunne ikke fremvise et system for energiledelse.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Virksomhetens tillatelse punkt 8.1 *Energiledelse*.

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen skal Smaken av Grimstad AS ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet skal inngå i virksomhetens internkontroll og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomheten spurt om å fremvise sitt system for energiledelse. Vi ble informert om at systemet var under utarbeidelse, men ikke tilgjengelig på tilsynstidspunktet.

Anmerkning 1: Virksomhetens registrering av avvik bør forbedres.

Virksomheten har et avvikssystem, men opplyser om at det ikke er registrert avvik som gjelder ytre miljø. Det er uklart for oss om virksomhetens avviksdefinisjon faktisk omfatter ytre miljø. Forhold som kan være aktuelle å registrere med hensyn til ytre miljø er naboklager, avrenning, overskridelser av grenseverdier, feilsortering av avfall o.l.

Del 3: Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Smaken av Grimstad AS må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 11.03.2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 4: Informasjon om tilsynet og rapporten

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes og er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48.

Tilsynet ble gjennomført med gjennomgang av dokumentasjon og befarings inne på fabrikkens samt en befarings av uteområdet.

Følgende tema ble kontrollert:

- renseløsning
- utslippskontroll mht. utslipp til vann, støv og støy.
- håndtering av avfall inkl. farlig avfall
- kjemikalieoversikt og substitusjonsvurderinger
- internkontroll inkl. miljørisikovurdering
- avvikssystem

Følgende personer deltok på tilsynet:

Fra Smaken av Grimstad AS:

- Olaf Grimsmo
- Oddbjørn Trommestad
- Bente Landås

Fra Statsforvalteren:

- Vegard Omestad Berntsen
- Hilde Nordby Falkenhaus

Inspeksjonsrapporten

Rapporten omhandler funn fra tilsynet, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Smaken av Grimstad AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere faktiske feil i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til oss innen to uker etter at dere har mottatt rapporten.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal i tråd med offentlighetsloven.

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Tillatelse etter forurensningsloven (tillatelsesnummer 2023.0953.T)

Hilsen

Statsforvalteren

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vegard Omestad Berntsen
rådgiver, Seksjon Forurensning

Hilde Norby Falkenhaus
rådgiver, Seksjon Forurensning

Kopi til:

- Grimstad kommune